

۲۰۱۹/۰۷/۲۵

تنظيم : م. نظام

د احمد ظاهر درې ميرمنې «ناجيه، خالده، فخریه»

ناجيه په احمد ظاهر گرانه وه، په مینتوب ېې واده کړی وه. د احمد ظاهر نيردې ملګري وايي: ناجيه غوښتل چې احمد ظاهر د خپل غږ له ښځينه مينه والو سره هيڅ ډول اړيکه ونه پالي. همدا اختلافات د دوي د بيلتون سبب شو. د احمدظاهر ملګری صفی اله ثبات د هغه او ناجيه د بيلتون کيسه داسې کوي: « احمد ظاهر راډيو کې سندرې ثبتوله، ثبت ته تيارى روان وو چې يو ملازم سټډيو ته دننه شو. احمد ظاهر ته ېې وويل چې دباندې ېې ورسره کار دئ. هغه ورسره ووت، شل پنځه ويشته دقيقې وروسته بېرته راغی، اوښکې ېې سترگو کې ښوې، يو کاغذ ېې لاس کې وو، کاغذ ېې ورمړه او زما پرمخ ېې گذارکړ، ېې ويل واخله! ما چې کاغذ پرانيست او ومې لوست، ناجيه ورڅخه طلاق غوښتې وو.» احمد ظاهر په دې اړه ژوندون مجلې سره مرکه کې ويلي: « د ښځې بيلتون مې ډير خوړوئ. د توافق او سازش نشتوالی زموږ د جدایي اصلى سبب وو، او زه له دې ناحيې ډير خوړم، ډير زيات!» احمد ظاهر د رشاد په نامه له ناجيه يو ځوی لري. ناجيه د ۶۱ کلنو په عمر، امريکا کې د ورپېښې ناروغۍ له کبله وفات شوې.

دويمه ميرمن ېې خالده نومېده. خالده په احمد ظاهر مېنه وه، خو هغه نه غوښته. د احمد ظاهر ملګری صمد دار وايي: «دولت په زوره ور نکاح کړه، جبري! لومړی ځل ېې چې نکاح ترله، احمد ظاهر له نظارت خانې کورته وتښتيد، خو حکومت بېرته ونیوه، بيا تر نظارت لاندې وو. يوه اونۍ بندي وو، د سر وېښتان ېې پرې وخرېدل، نينواز ضامن شو او دی بېرته آزاد شو. خالده ته ېې بيا بېل کور ونیوه.» په دې اړه د پغمان پخواني ولسوال اسماعيل محشور چې د خالده د دوسيې د څيړلو د پلاوي غړی وو، په خپلو ليکنو او رسنيو سره په

خبرو کي په زړه پورې څرگندونې کړي چې کټمټ ېې راځلو: « احمد ظاهر د ۱۳۵۳ کال د کب په ۱۹ نيټه د خالدي په نوم د يوې ميرمنې د عريضې له کبله د کابل، ولايت ته جلب شوی وو. زه تازه د پغمان ولسوال ټاکل شوی وم، په همدې موخه ولايت ته د ځينو اداري کارونو د بشپړولو له پاره تللی وو، خو هلته د کابل والي ارواښاد محمود حبيبي راڅخه هيله وکړه چې د دندې له پېل وړاندې د خالدي دوسيه وڅيړم. خالده د احمد ظاهر د زرگونو پلويانو او مينه والو له ډلې څخه وه چې له احمد ظاهر سره ېې ليونۍ مينه درلوده. عرض ېې دا وه چې احمد ظاهر سره ېې دوستي ډيره وړاندې تللې او اوس ورڅخه گيډه کې ماشوم لري، ځکه نو احمد ظاهر بايد ورسره واده وکړي. د خالدي پلار ډگروال پړگل چې يو وخت کنډز کې د ژاندارم قوماندان وو، ډير لجوج او منفعت طلبه انسان وو. هغه له څيړنو وړاندې غوښتل چې احمد ظاهر ده ته وسپارو چې په خپله خوښه سزا ورکړي، د احمد ظاهر پلار ډاکتر ظاهر او دهغه کورنۍ ېې بنکنخه. احمد ظاهر انکار وکړ او د خالدي ادعا ېې رد کړه. هغه ټينگار کاوه چې د ده او د ماشوم وينه دې طبي معاينه شي اود څو تنو نورو د وينې د معاييې غوښتنه ېې هم وکړه. دا يوه ډيره پيچلې حقوقي او جنايي دوسيه وه. مونږ غوښتل موضوع د څيړنې له پاره عدلي طب ته راجع شي، خو د ولايت لخوا مخالفت وشو. زه ېې د دوسې له څيړنې وېشکلم، پغمان ته لاړم او خپله دنده مې پېل کړه. څه موده وروسته خبر شوم چې خالده ېې احمد ظاهر ته په نکاح کړې ده. په هر ملحوظ چې وو، احمد ظاهر خالدي سره نکاح وتړله، هغې ته ېې په شيرپورکي د حاجي نازکمير په تعمير کي کور کرايه کړ، خرڅ ېې د دريمگري سړي په لاس ورليږه، خالدي سره ېې قطعاً اړيکې پرې وې.

زه د ۱۳۵۳ او ۱۳۵۴ کلونو ترمنځ پغمان کي ولسوال وم. پغمان د افغانستان په تيره بيا د کابل د خلکو ميله ځای ده، هلته به خلک راتلل، زه به خبريدم چې څوک ځي او راځي، په هغه ډله کي احمد ظاهر هم وو. د ۱۳۵۴ کال د سرطان مياشت په نيمايي کي ماته د کابل د والي زنگ راغی، راته وېې ويل چې يو مجهول الهويه جسد د پغمان ولسوالۍ په مربوطاتو کي موندل شوی. هغه وخت که څوک له کابلې شمالي ته تلل نو د خبرخاني کوتل سر ته په رسيدو، بنی لاس د شکردره او کين لاس د پغمان ولسوالۍ اړونده سيمي بلل کيدې، چې همدا د چمتلې دښته ده.

جسد د کوتل کين لور کي موندل شوی وو. د موضوع په ارتباط مې د ولسوالۍ په استازيتوب يو تن له څارنوالۍ څخه ولايت ته واستاوه. دوه ساعته به نه وو تير شوي چې د ولسوال زنگ راغی او په وارخطايي راته وويل چې احمد ظاهر خالده وژلې او خپله تېنډيلی ده، دا زما او ستا دنده ده چې هغه ونيسو. ما ورته وخنډل چې احمد ظاهر نه ده تېنډيلی، هغه له سهاره تراوسه همدلته پغمان کي ده. د دې خبر په اوريدو والي خوشاله شو او وېې ويل چې له مرکزې کسان راليري ترڅو احمد ظاهر ولچک کړی کابل ته راولي. زه هم د والي په امر له دفتر څخه ووتم د طاق ظفر په لور وخوځيدو. کاته مې چې له پاسه د احمد ظاهر فولکس واگن موټر زمونږ خوا ته را روان ده. غوښتل ېې چې له مونږ تير شي خو موټر مو ودراره. زه ېې وپيژندم له موټره ښکته شو او په توکه ېې راته وويل: «خيريت ده باداره! بيا خو به چا عرض نه وي کړی چې ما احمد ظاهر ته په نکاح کړي؟!» ما ورته وويل: هيچا نه، خبر شوم چې پغمان ته راغلی ېې، ما ويل لږ دې وگورم. هغه وويل: «والله اوس وخت نه لرم! ميلمانه هم راسره دي» په هرصورت احمد ظاهر مو ولسوالۍ ته راوست. له هغه سره درې ملگري وو، يو نارينه دوه ښځي. يوه ېې فخریه نومیده چې د احمد ظاهر ملگري وه، بل د محمد قاسم په نامه عکاس وو او

ورسره د شفيقي په نامه د هغه ملگري. ولسوالۍ کې مې احمد ظاهر ته چای راوغوښت. له هغه مې د خالدي په اړه پوښتنه وکړه چې ترې خبر ده کنه؟ ظاهر په ډيرې کرکه وويل چې ترې نه ده خبر. ما ورته وويل که ناروغه وي؟ وېې ويل بلا مې ورپسې! پنځه دقيقې وروسته مې بيا وپوښته که داسې احوال راشي چې خالده تپې شوې؟ وېې ويل: ما ته هيڅ مانا نه لري! ورته ومې ويل: ظاهر جانه که کوم څوک راشي او درته ووايي چې خالده وژل شوې ده بيا؟ ناڅاپه بې وويل: نه! زه د هيڅ ځوان په مرگ نه خوشاليرم! ما ورته وويل چې مه وارخطا کيږه، ژوند کې دا کيسې وي، خالده وژل شوې ده او ته بې قاتل نيولی ېئ. د احمد ظاهر بڼه بدله شوه، د چای پيالې بې کيښوده او وېې ويل: تاسو ېې منئ؟ ما ورته وويل چې پوره شواهد نه وي موجود، نه ېې منم! لږ وخت وروسته له کابل څخه د پوليسو قوا راورسيده، احمد ظاهر ېې ولچک کړی موټر کې کښيښاوه او کابل ته ېې بوت.

په سبا ېې د والي لخوا کابل ته احضار شوم، هلته د خالدي پلار پرگل خان شوربگد جوړ کړی وو چې زما قاتل ډاکتر ظاهر او خپله احمد ظاهر ده. د موضوع د څيړنې له پاره د والي تر نظر لاندې يوه هيت وټاکل شو چې هغه کې د کابل ولايت د څارنوالۍ ريس محمد امين حایل، د کابل ولايت جنايي آمرسمونيار عبدالرب او زه محمد اسماعيل محشور شامل وو. د هيت ټول غړي په دې باور وو چې احمد ظاهر قاتل نه ده. والي هم زمونږ نظر درلود، خو هغه نه بنوده. موضوع ډيره پېچلې وه، مجبوره شو پوليسي تعقيب وکړو، د خوبان په نامه مو يوه ميرمن چې د خالدي خورلنه وه او کور ته ېې هر وخت تله راتله تر تعقيب لاندې ونيوه. خوبان چې وروکې ماشوم درلود ډيره ناکراره وه او ويل ېې چې خوشې ېې کړو. د جنايي آمرهڅه وکړه چې له هغې خبرې اخلي، بلاخره خوبان وويل چې ما ته به څه نه وايي! هغې سره موهسي ژمنه وکړه او د حشمت په نامه ېې يو کس چې کارته چهار کې اوسيده مونږ ته په گوټو راکړ. حشمت جلب شو، هغه ېې حده لجوج سړی وو، سپکې سپورې ېې ويلې، له همدې کبله هيت ولچ کړ. خوبان بيا تر څارلاندې ونيول شوه. خوبان مو د هغې د ماشوم له پاره په ضمانت خوشې کړي وه. هغه مو بيا وپوښتله بلاخره ېې اقرار وکړ چې حشمت خالده وژلې ده. حشمت څخه بيا تحقيق پيل شو، اقرار ېې نه کاوه. اوه شپې وروسته په خبرو راغی او ويل ېې چې خالده د ده او خوبان د مينې ترمنځ خنډ وه، ځکه ېې له مخې چپ کړې. دا دوسيه ډيره پريړه او وزمينه وه، شاوخوا اوه نيم سوه پاني ېې درلودې. په دوسيه کې راغلي چې يوه شپه خوبان او حشمت له يو چا څخه يو موټر اخلي، بيا دوی درې واړه د باغ بالا هوټل ته ځي هلته شراب اخلي او هغه څښي، بيا له هغه ځايه حرکت کوي چې شمالي ته لاړ شي، د لارې په اوږدو کې پداسې حال کې چې غرق نشه وي، د خيرخاني کوتل د سړک له غاړې ديوال باندې درې واړه کښيښي. (حشمت نومي له خالدي او خوبان دواړو سره اړيکې درلودې، چې خوبان له دې ناحيې خوريده) حشمت خوبان ته وايي: ووايه چې ماسره مينه لري! خوبان هغه ته وايي: ته ېې ووايه چې ماسره مينه لري! هغه ورته د مينې اقرار کوي، خوبان ېې ټينگوي چې ورته ثابت ېې کړي؟ هغه چاره راباسي او د خالدي په ټټر څو گذاره کوي، خوبان ته وايي چې زمونږ د مينې دښمنه همدا وه دا ده ثابته مې کړه او خالده وژل کيږي. دوی د خالدي جسد د سړک له غاړې شارې مخکې ته کشکاري او خپله مخه کوي.

مړي څنگه پيدا شو؟ هغه داسې چې د کابل ولايت د زراعت مدير د کوم کار له پاره کاريزمير ته تللی ېې، له هغه ځايه چې بيرته راگرځي په لار کې جسد ويني، ولايت ته زنگ وهل کيږي او بيا هغوي مونږ سره تماس نيسي چې په دې ترتيب جسد پيدا کيږي. «خالده د کابل په شهدا کې ښخه شوې.

فخريه د احمد ظاهر دريمه ميرمن وه. وړاندې ياده شوه، كله چې احمد ظاهر د خالدي د قتل په تور پغمان كې نيول كيږي، هغه سره موټر كې د فخرېې په نامه يوه ميرمن هم وه. فخرېې هغه مهال له ولسواله غوښتي وو چې احمد ظاهر سره ېې بايد ژر تر ژره نكاح وتړل شي. هغې څخه د څيړنو پايله كې څرگنده شوې وه چې د هارون په نامه يو كس سره ېې له وړاندې نكاح تړل شوې وه. وروسته چې بيا احمد ظاهر له زندان څخه ازاديږي، له فخرېې سره رسماً واده كوي. فخريه اوس امريكا كې ژوند كوي او د شبنم په نامه يوه لور لري. شبنم د احمد ظاهر د مرگ په ورځ زيږدلې.

پداسې حال كې چې د احمد ظاهر كورنۍ او مينه وال، حفيظ اله امين او د هغه ډله د احمد ظاهر په وژنه تورنوي، د عدليې پخواني وزير عبدالحكيم شرعي جوزجاني ويلي چې گويا امين، احمد ظاهر له زندان څخه آزاد كړي. عبدالرووف ليوال په دې اړه د نوموړي ليكنه داسې ژباړلې: «مخكې له دې چې د دهمزنگ له عمومي زندان څخه لېدنه وكړم، اودغوي د فرمان اود مجازاتو د تخفيف طرحه جوړه شي، يوه ورځ زما سكرتر نعيم خان راته وويل چې، نامتو سندرغاړى احمد ظاهر له يوه پوليس سره راغلى او غواړي تاسو سره وگوري، سمدلاسه دعارضيېنو د هركلې خونې ته ورغلم او احمد ظاهر مې راوغوښت، په ډيره مهربانۍ مې ورڅخه وپوښتل: (تاسو ته څه خدمت اومرسته كولاى شم؟) هغه چې ډير خواشيني اوناھيلي معلوميدو، راته يې وويل: (څوكاله كيږي چې، دخالدي نومي دوژني په ناحقه توربندي يم، د خالدي پلار پرگل خاكي چې له لوړپوړو چارواكو سره اړيكي لري، پرما دعوى كړې، دا قتل په ما پورې اړه نه لري، او تر اوسه دما د الزام په هكله هيڅ كوم مدارك اودلايل هم نه دي پيدا شوي، خوڅوك نشته چې زما شكايت واوري، په داسې حال كې چې قاتل معلوم دى اوپه خپل جرم يې اعتراف هم كړى، له تاسو غواړم كه زما عرض واوري.)

د هغه عريضه مې ولوسته، همدا ټكى په ټكي پكې ليكل شوى و، دعريضې لاندې مې د كابل د محكمې ريبس ته وليكل ((دعارض شكايت دقانون سره سم وڅيړئ اوماته خبر راکړئ))

احمد ظاهر ته مې وويل، د خواشيني ځاى دى چې تاسو غوندي نامتو سندربول په زندان كې وي، ستاسو ځاى د هنرمندانو په ډله كې تش دى، اوس داعريضه د كابل ولايت محكمې ته يوسه، زه ستاسو دعريضې اوخلاصون په هكله د قانون په رڼا كې اقدام او له هيڅ راز مرستې نه دريغ نه كوم. هغه مننه وكړه اوله پوليس سره يو ځاى له خونې ووت.

سمدستۍ مې د احمد ظاهر دوسيه راوغوښته، خو د هغه دوسيه په آرشيف كې نه وه، وروسته معلومه شوه چې د هغه دوسيه د عدليې وزارت په يوه لوى اومهم سيف كې ساتل شوې وه، دا سيف ډير لوى او تقريباً يوټن دروند وو او په څو كليانو د تخنيكي لارښود نه وروسته خلاصيده. باشى (خانه سامان) له هغه رمز نه چې ورسره وو داسيف خلاص كړ، د احمد ظاهر له دوسيې سوا، دوه نورې دوسيې هم په سيف كې موجود وې، چې يوه يې د داوود خان د اساسى قانون دوسيه وه، چې وروسته له تصويب د پارلمان د ټولو وكيلانو لاسليكونه پرې باندي ول.

دوهمه دوسيه هم د هغه شپږ تنو بزرگړانو وه چې په رڼا ورځ د سرپل د بوغايي كلي د ځمكو د شخړې په سر د پارلمان وكيل كمال الدين خان اسحقزى د زوى اكبرخان له خوا سوزول شوى و، د دې دوسيې په ليدلو سره هك پك حيران پاتى شوم، ځكه ما فكر كاوه چې دا دوسيه به ډيره پنده وي اوخو زره پانې به لري، خوكه گورم چې ايله ۲۰ تر ديرشو پانې يې درلودې، داسوزول يې مغلوبه جنگ بللى وو اوبس، د دوسيې په پاى كې داسې انگيرل

کیده چې گواکې دواړو خواوو سره سوله کړی وی او کمال الدین خان حاضر شوی وو چې ۶۰۰ جریبه ځمکه د وژنې په پورکې ورکړی، تر څو د وژل شویو کورنی له خپلې دعوي نه انصراف وکړی.

دریمه دوسیه چې ډیره پنډه اوله زرو زیاتې پانې یې درلودې هغه د خالدې د وژلو دوسیه وه، چې خالدې د احمد ظاهر دوهمه ښځه او د پرگل ځای لور وه، د پېښې هغه انځور چې اخستل شوی وو د خالدې جسد یې په یوه تنگ او چسپ لباس کې ښوده، چې په بد رقم وژل شوې وه او په سینه یې د چرې څو گوزارونه لیدل کیده چې د هغې زړه یې څیرلی وو.

د مستطینو په قول، خالدې چې په احمد ظاهر یې زړه بایلی وو، غوښتل یې چې هغه سره واده وکړی، خو احمد ظاهر ترې ډډه کوله او د هغې ټینګارته یې په دې هکله بابیزه جواب ورکاوه، په پایله کې خالدې د کابل والی ته عریضه کړې وه چې له احمد ظاهر نه بلار به شوې او هغه مجبور دی چې له هغې سره واده وکړی، خو احمد ظاهر نه منله او ټینګ ووچې زما وینه دې د ماشوم له وینې سره معاینه شی. وروسته له ډیرې لانجې بالاخره احمد ظاهر د هغې سره واده ته اړسو او واده سرته ورسید.

خو په هغه شپه چې خالدې دیوه ځوان له خوا د حشمت په نوم د چمتلې په دښته کې وژل کړی، احمد ظاهر نه وو موجود او په دوسیه کې هم د احمد ظاهر هیڅ ډول اعتراف نشته، یواځې یوه ښځه دخوبان په نوم د قاتل د معاون په تور بندې وه او هغې هم په څو عریضو کې ادعا درلوده چې د شکنجې په واسطه ترې اقرار اخيستل شوی او ویلی ووچې د خالدې وژل د احمد ظاهر په لارښوونه شوی دی.

شرعی وړاندې لیکي په هر حال ما موضوع له حفیظ الله (امین) سره شریکه کړه، او د احمد ظاهر په هکله د عفوي د فرمان اخيستلو په لټه کې شوم او د هغه نظر مې وغوښت او داسې مې ورته وویل [احمدظاهر د پښتو او دری سندرو په ویلو سره نه یواځې په افغانستان، بلکې په سیمه کې ساری نه لری. څومره به ښه وی که خلقي دولت د نورو هنرمندانو په ډله کې دا نوميالی هنرمند هم ولري]

امین هم د احمد ظاهر خوشې کیدلو ته لیوال وو، له مانه یې وپوښتل؟ آیا احمد ظاهر په دوسیه کې په قتل اعتراف کړی که نه؟ ما ورته وویل چې په دوسیه کې د احمد ظاهر هیڅ ډول اعتراف نه ده راغلی، سربیره پردې هغه په کومه شپه چې قتل شوی، د پېښې په ځای (چمتله) کې له سره نه وو.

امین وویل (په ریښتیا سره هغه په خلکو ډیر گران دی، زه هم دهغه د خلاصون طرفداره یم، افسوس چې داسې یو هنرمند په زندان کې پاتې دی، دا کارماته پرېږده، زه د هغه د عفوي فرمان له تره کی صاحب نه اخلم، تاسو هغه همدا نن د هغه کورته واستوی)

ما سمدلاسه د کابل د محکمې رییس ته لارښوونه وکړه چې، احمد ظاهر له زندان نه راوغواړی او همدا نن یې خپل کورته ورسوی او ورته ومې ویل چې دهغه د عفوي فرمان سبا تاسوته دراستول کيږی.

د عزیز نایبي له وال.

په تشکر د دعوت میدیا ۲۴ وېبسایت